

REHBERLİK SERVİSİNDEN HABERLER

BU AYKİ SAYININ ÖNE ÇIKANLARI:

Otizm Farkındalık
Günü

Kişisel Verileri
Koruma Günü

Duygu
Farkındalığı

OTİZME MAVİ IŞIK YAK!

OTİZM NEDİR?

Otizm, doğuştan olan, beynin ve sinir sisteminin farklı yapısından ya da işleyişinden kaynaklandığı kabul edilen nörobiyolojik bir bozukluktur. Başkalarıyla etkileşimde bulunmayı engelleyen ve kişinin kendi iç dünyasıyla baş başa kalmasına yol açan otizm, genellikle 3 yaştan önce ortaya çıkmakta ve **bireylerin sosyal iletişim, etkileşim ve davranışlarını olumsuz olarak etkilemektedir.**

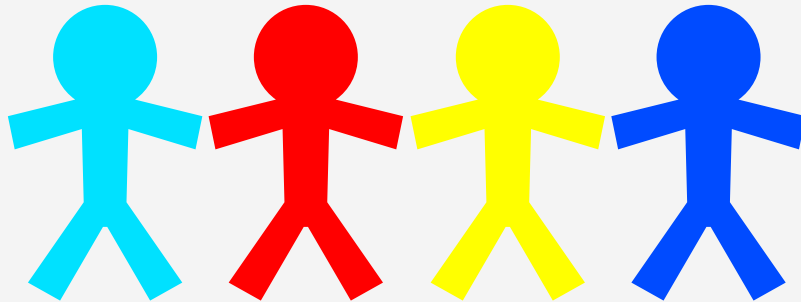
Otizm Spektrum Bozukluğunun temelde iki ana belirti grubu vardır:

1. Sosyal etkileşim ve iletişim becerilerinde gerilikler (APA, 2013)

- İnsanlara ya da akranlarına ilgi göstermeme ya da az ilgi gösterme,
- Kendi halinde olma, seslenince bakmama,
- Parmak ucunda yürüme,
- Yaşına uygun konuşmanın başlamasında gecikme ya da başlayan konuşmada durma, gerileme, konuşsa bile konuşmayı sosyal etkileşimde kullanmaması, söyleneni tekrarlaması, zamirleri ters kullanması (ben yerine o).

2. Tekrarlayıcı ve sınırlı ilgi alanı, davranış ve etkinlikler

- Basmakalıp ve tekrarlayıcı hareketler (kendi etrafında dönme, sallanma, kanat çırpma),
- Rutinlere aşırı bağlılık, değişikliklere tepki gösterme,
- Bazı ses, koku ve tatlara aşırı hassasiyet gösterme.

AİLELER İÇİN İŞARET SAYILABİLECEK BAZI BELİRTİLER

6-9 ay arası bebeklerde;

- Babıldamanın olmayışı ya da akranlarına göre çıkardığı ses çeşidinin az olması,
- Bakımverenin sesine ve yüzüne ilginin az olması,
- Göz temasının ve karşılıklı gülümsemenin olmaması,
- İsmine bakmama,
- Kucağa alınma ve başka insanlarla oynama beklentisinin olmaması,
- Bazı objelere veya parçalarına aşırı ve atipik ilgi (objeleri tuhaf biçimde göze yakın tutarak inceleme)

Otizmi olan çocukların %20-47'nde normal gelişimin ardından 1 yaşından sonra gerileme başlar.

1 yaş sonrası;

- Gülümsemenize yanıt vermemesi,
- Konuştuğunuzda yüzünüze bakmaması ya da az bakmaması,
- Nesnelere işaret ederek göstermemesi,
- Oyunağını getirip birlikte oynama isteği göstermemesi,
- Etkileşime girmeye isteksiz olması,
- Taklit oyunlarının ya da "miş" gibi oyunların olmaması (bebeğine yemek yedirme, ayıcığını sallayarak uyutmaya çalışma)
- 1 yaşında kelime çıkarmaya, 2 yaş civarı iki kelimeli cümle kurmaya başlamama.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA GÜNÜ

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu 7 Nisan 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun yürürlüğe girmesi, ülkemizde kişisel verilerin korunması alanında yeni bir dönemin başlamasına neden olmuştur. 1 Eylül 2018 tarihli ve 30522 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan MEB Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinde yapılan düzenleme ile "Kişisel Verileri Koruma Kulübü" kurulması ve 7 Nisan gününün "Kişisel Verileri Koruma Günü" olarak kutlanması kararlaştırılmıştır.

Kişisel Veri Nedir?

Kişisel veri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi ifade etmektedir. Bu bağlamda sadece bireyin adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi onun kesin teşhisini sağlayan bilgiler değil, aynı zamanda kişinin fiziki, ailevi, ekonomik, sosyal ve sair özelliklerine ilişkin bilgiler de kişisel veridir. Bir kişinin belirli veya belirlenebilir olması, mevcut verilerin herhangi bir şekilde bir gerçek kişiyle ilişkilendirilmesi suretiyle, o kişinin tanımlanabilir hale getirilmesini ifade eder. Yani verilerin; kişinin fiziksel, ekonomik, kültürel, sosyal veya psikolojik kimliğini ifade eden somut bir içerik taşıması veya kimlik, vergi, sigorta numarası gibi herhangi bir kayıtla ilişkilendirilmesi sonucunda kişinin belirlenmesini sağlayan tüm halleri kapsar. İsim, telefon numarası, motorlu taşıt plakası, sosyal güvenlik numarası, pasaport numarası, özgeçmiş, resim, görüntü ve ses kayıtları, parmak izleri, genetik bilgiler gibi veriler dolaylı da olsa kişiyi belirlenebilir kılabilmeye özellikleri nedeniyle kişisel verilerdir.

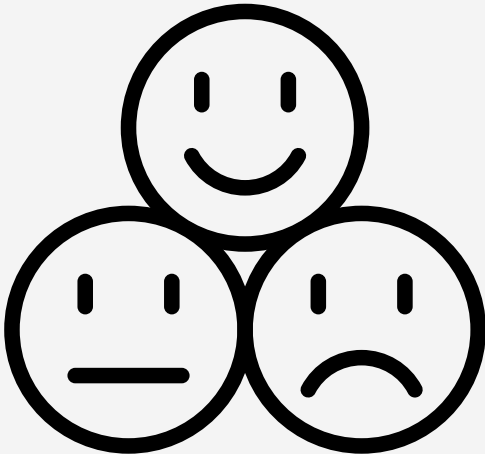

DUYGU FARKINDALIĞI

Duygusal gelişim okul öncesi dönemle başlamakta ve ilerleyen yıllarda gelişerek devam etmektedir. Duyguları anlama becerisi; diğer insanların yüz ifadelerinin, sözsüz mesajlarının, duygu ifadelerinin, duygular hakkında konuşmalarının gözlemlenmesiyle gelişir. Aile içindeki duygusal etkileşim çocukların duygusal dünyalarını doğrudan etkilemektedir. Bu süreçte ebeveynlerin çocuklarının duygusal deneyimlerindeki rehberliği, çocukların duygusal farkındalıklarını geliştirmeleri için önemlidir.

Deneyimlenen duyguyu kabullenmek, o duygunun olumsuz biçimlerde yansıtılması veya bastırılmaması için oldukça önemlidir. Çocuklar hangi duyguyu yaşarlarsa yaşasınlar bunların çok doğal olduğunu ancak bu duyguların kaba ve kötü davranışlar şeklinde olumsuz şekilde ifade edilmesinin yanlış olduğunu bilmeyi isterler. Çocukların, yaşadıkları duygular yüzünden yargılanmadıklarını, suçlanmadıklarını ve hala sevildiklerini bilmeleri onları rahatlatacaktır.

Duygularının daha fazla kabul gördüğü ortamda büyüyen çocuk, olaylar karşısında doğal olarak gelişen duyguları ile ilgili suçluluk ve korku duymayacaktır. Duyguları yüzünden suçluluk ve korku hisseden çocuk, duyguların insanlarla olan ilişkilerini bozacağına inanır. Hâlbuki ilişkileri etkileyen duygular değildir, bu duyguların ifade ediliş şeklindeki aksaklıklardır.

DUYGUSAL GELİŞİM SÜRECİNDE NELER YAPILABİLİR?

Duygusal farkındalığın kazandırılmasında ebeveynler çocuklara yol göstermelidir:

1

İlk olarak duyguyu kabul edici bir tavırla dinlemeli, sonra herkesin bu duyguları hissedebileceği çocuklara açıklanmalıdır. Ardından o duyguya yol açan ihtiyacı gidermek amacıyla gereken müdahaleyi yapmak iyi bir yol gösterme biçimi olabilir. Önemli olan olaylar karşısında yaşanan duyguların farkına varılabilmesi ve o duygunun tanımlanmasıdır.

Anne-babalar çocuklara model olmalıdır.

Ebeveynlerin kendi duygularını deneyimleme biçimleri veya çocuğun duyguları karşısındaki ebeveynlerin davranış biçimleri; çocuğun duygulara karşı bakış açısını etkilemektedir. Çocuğun sinirlenmesine tepki olarak anne ve babanın sinirle tepki vermesi ya da çocuğu suçlaması, ona bu duygunun kötü bir duygu olduğu düşüncesini verecektir. Duygular erken yaşlarda sezgilerle, sözel olmayan ifadelerle öğrenilmektedir.

2

Duygular iyi veya kötü olarak sınıflandırılmaz!

Öncelikle duygular iyi-kötü, doğru-yanlış biçiminde gruplandırılmamalıdır. Çünkü her bir duygu, değişen ve gelişen benliğimizin doğal birer parçasıdır.

3

